

 <p>MAGYAR KAPCSOLT ENERGIA TÁRSASÁG</p> <p>COGEN HUNGARY</p>	<p align="center">MAGYAR KAPCSOLT ENERGIA TÁRSASÁG</p> <p>Titkárság: H-1117 Budapest, Budafoki út 95. Levél cím: H-1519 Budapest, Pf.469. Telefon: (36-1) 204-4200; 382-4836. Fax: (36-1) 204-4198 e-mail: mket@erbe.hu</p> <p align="center">COGEN HUNGARY</p> <p>Secretariat: H-1117 Budapest, Budafoki út 95. Letters: H-1519 Budapest, P.O.Box 469., Hungary Phone: (36-1) 204-4200., 382-4836. Telefax: (36-1) 204-4198 e-mail: mket@erbe.hu</p>
--	--

Ikt.sz.: MKET-K-257/05
Budapest, 2005.04.25.

Magyar Energia Hivatal

Horváth J. Ferenc úr
elnök

1081 Budapest
Köztársaság tér 7.

Tisztelt Elnök úr!

Köszönettel megkaptuk „A jó hatásfokú hasznos hőigényen alapuló hő- és villamosenergia-termelés támogatásáról szóló 2004/8/EK irányelv jogharmonizációs követelménye miatti, a hazai szabályozás módosításának előkészítésére” vonatkozó vitaanyagukat, melyet a GKM-mel egyetértésben készítettek. Az MKET elnöksége a MaTáSszSz-szal közösen az anyagot megvitatta és kikérte a COGEN Europe véleményét is. Ennek alapján a MATÁSzSz-szal egyetértésben az alábbi alapelvek alkalmazását tartjuk szükségesnek figyelembe venni az új jogszabály kidolgozása során.

Alapelvek a támogatás módjára

- 1.) A fenntartható fejlődés a természeti erőforrások kímélését, a környezetterhelés csökkentését célozza. Az energetikában ezen hosszú távú célkitűzés megvalósításának egyik leghatékonyabb eszköze a kapcsolt energiatermelés. Bizonyított, hogy az így elérhető primerenergia-hordozó megtakarítás (PEM) és környezetterhelés csökkentés a legjelentősebb a támogatások körébe vont villamosenergia-termelési technológiák között. (Ez egyben igazolja társadalmi hasznosságát). A racionalitás szempontjait szem előtt tartva a társadalomnak azon technológiák esetében célszerű pozitív diszkriminációt alkalmazni, amelyek termelésük volumenében is jelentős módon képesek hozzájárulni a hosszú távú célok megvalósításához. A véges társadalmi erőforrásokat tehát a fajlagosan is és abszolút értékében is a legnagyobb hozamot biztosító technológiák irányában célszerű koncentrálni.

Bizonyítható, hogy ebből a szempontból a kapcsolt energiatermelés támogatandó technológia. **Tehát a támogatás célja: a társadalmi hasznosságát bizonyított kapcsolt energiatermelés versenyképességének, fennmaradásának és további fejlődésének biztosítása.**

- 2.) A liberalizált villamosenergia-szektor lényegileg piaci viszonyok között működik. Stratégiai cél a piaci működés erősítése, elmélyítése. Ebben a kérdésben EU szintű konszenzus van. Tudjuk, hogy mindennemű támogatás ezen alapvető célkitűzés megvalósítása ellenében hat, a piaci működés feltételrendszerét torzítja. Elviekben sem létezik olyan támogatási rendszer, amely „piackonform” lenne, csak olyan támogatási rendszerek vannak, amelyek többé, vagy kevésbé torzítják a piaci viszonyokat, többé, vagy kevésbé hatnak ellenük. Azonban az EU kapcsolt energia irányelve is elismeri a hasznos hőigényen alapuló, primerenergia-megtakarítást eredményező kapcsolt energiatermelő technológiák támogatását. Ennek figyelembevételével a cél olyan támogatási rendszer kialakítása, amely a lehető legkisebb mértékben zavarja a „piacot”.
- 3.) A támogatási rendszernek jól kiszámítható, stabil gazdálkodási feltételeket kell biztosítania az ilyen módon termelő és e területen befektetők számára. **A kialakításra kerülő támogatási rendszernek biztosítani kell, hogy a jelenleg működtetett rendszer keretein belül megvalósult, illetve folyamatban lévő beruházások és azok befektetői ne kerüljenek hátrányos helyzetbe. Az új támogatási rendszer bevezetése következtében nem keletkezhetnek befagyott költségek.** Ez azt jelenti, hogy ezen beruházásokra a jelenlegi jogszabályi környezet által biztosított előnyöknek kell érvényesülnie 2010. év végéig. Ezen időpont után az új beruházásokra vonatkozó rendszer hatálya alá kerülnek a fent említett beruházások.
- 4.) A hosszú távú kiszámíthatóság érdekében célszerű és indokolt a kapcsolt energiatermelés támogatási rendszerének egy külön, magasabb rendű jogszabályban (pl. villamos energia törvény, esetleg akár önálló törvény a nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelésről) történő rögzítése.
- 5.) A támogatásnak szigorúan célirányosnak kell lennie abban az értelemben, hogy azok és csakis azok részesüljenek a támogatásban, akik nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelést valósítanak meg.
- 6.) Kerülni kell a többcélú támogatást („az egy kalap alatti támogatások” elvét), másképpen fogalmazva tisztaprofilú támogatást kell kialakítani az átláthatóság érdekében. Azaz a kapcsolt energiatermelés támogatási rendszerének keretén belül csakis egyfajta támogatási célt szabad érvényesíteni, a minél nagyobb PEM-et.
- 7.) A támogatás többlet erőforrásokat igényel. Alapvető kérdésként merül fel, hogy kik viseljék a többletköltségeket, azaz kik „finanszírozzák” a támogatást.

Az általunk javasolt támogatási rendszer fedezetét a villamosenergia-szektoron belüli egyenletes (a mindenkori villamosenergia-fogyasztással arányos) teherviseléssel kell megteremteni. A támogatás tehát ebben az értelemben szektoron belüli jövedelemátcsoportosításnak tekinthető.

- 8.) Kérdésként merül fel, hogy a támogatás során célszerű-e (kell-e) különbséget tenni a villamos energiát és hőt kapcsoltan termelő erőműegységek, energiatemelő egységek között azok méretétől (beépített villamos teljesítőképességétől) függően? Álláspontunk szerint nem. A támogatásnak a pozitív hatás - PEM - mértékével kell arányosnak lennie, ebből következően nem indokolható az ilyen alapú különbségtétel, pontosabban fogalmazva egy ilyen különbségtétel alapjaiban ellentétes a fő célkitűzéssel¹.
- 9.) További kérdés, hogy a támogatás során célszerű-e (kell-e) különbséget tenni a villamos energiát és hőt kapcsoltan termelő erőműegységek, energiatemelő egységek között a primerenergia-hordozó bázistól (tűzelőanyag-bázistól) függően? Álláspontunk szerint nem. A primerenergia-megtakarítása stratégiai cél, ebből következően egy ilyen különbségtétel nem indokolható. A támogatásnak a pozitív hatás mértékével kell arányosnak lennie.
- 10.) Kérdés, hogy a hasznos hő, mint energetikai termék felhasználási célja szerint (például aszerint, hogy az ipari célú, lakossági fűtési célú, távhő célú, stb.) célszerű-e (kell-e) különbséget tenni a villamos energiát és hőt kapcsoltan termelő erőműegységek, energiatemelő egységek között²? Álláspontunk szerint nem. Egy ilyen különbségtétel nem alapozható meg, figyelembe véve a támogatási rendszer kialakításának alapvető célját (PEM). Ugyanakkor olyan támogatási rendszert kell kialakítani, amely elősegíti a rendelkezésre álló hasznos fogyasztói hőbázis megőrzését, bővítését és lehetséges legjobb energetikai kihasználását.
- 11.) Kérdésként merülhet fel, hogy a kapcsolt energiatemelés technológiáját tekintve célszerű-e (kell-e) különbséget tenni a villamos energiát és hőt kapcsoltan termelő erőműegységek, energiatemelő egységek között az alkalmazott technológia szerint? Álláspontunk szerint nem, figyelembe véve a támogatási rendszer kialakításának stratégiai célját, csakis a PEM mértéke az irányadó.
- 12.) A CO₂ kereskedelmi rendszer bevezetése nem korlátozhatja a kapcsolt energiatemelés hasznos hőbázison alapuló növekedését. A kapcsolt energia termelőjének mindenkor ingyenes többlet CO₂ allokáció jár, ha igazolni tudja, hogy a többlet termelése eredményeként további növekvő PEM keletkezik.
- 13.) A kapcsolt termelők hálózatra jutását elő kell segíteni.

¹ Közismert, hogy a jelenleg hatályos szabályozás esetében van különbségtétel.

² Közismert, hogy a jelenleg hatályos szabályozás esetében van különbségtétel. A jelenlegi támogatási rendszer ellentmond a tisztaprofilú támogatás követelményének. A jövőben például a hasznos hő bázisát adó távhő fogyasztóját, ha indokolt közvetlenül támogassa az állam.

Összefoglalva tehát a javasolt támogatási rendszer a 2004/8/EK irányelvre alapozott és semleges (nem tesz pozitív, illetve negatív diszkriminációt) a kapcsolt energiatermelés primerenergia-hordozó bázisát, technológiáját, az erőműegységek, energiatermelő egységek méretét, a hő, mint energetikai termék felhasználási célját illetően. Bizonyítható, hogy ilyen jellegű különbségtétel nem indokolható a „rendszeren belüli” (műszaki, gazdasági, energiagazdálkodási, környezetvédelmi, stb.) érvekkel és ellentétes a támogatási rendszer kialakításának alapvető célkitűzésével.

Figyelembe véve a kapcsolt energiatermelés támogatási rendszer kialakításának stratégiai célkitűzését, a javasolt rendszer a támogatást és annak mértékét a PEM mértékétől, arányától teszi függővé normatív alapon. Azaz: csak a nagy hatékonyságú kapcsolt energiatermelést részesíti támogatásban, mégpedig annál nagyobb mértékű támogatásban részesíti a kedvezményezettet, minél nagyobb mértékű a megtakarítás, ezért célszerű a PEM mértékétől függő sávós támogatási rendszert létrehozni. Ez a támogatási alapelv összhangban van az EU irányelvben foglaltakkal, ezen túlmenően pedig erősen ösztönözi a támogatottakat az energetikai hatékonyság javítására.

A származási garancia kiadásának és ellenőrzésének folyamata, szervezete

A direktíva szerint a származási garancia megléte önmagában még nem jogosít fel a nemzeti támogatási rendszer igénybevételére, egyik alapeleme kell, hogy legyen a támogatás igénybevételének. A származási garancia intézménye véleményünk szerint analóg a jelenlegi helyzettel, amikor is a termelőnek előre kell nyilatkoznia, hogy a KÁP igénybevételének egyik feltételét, az éves hatásfokot biztosítani fogja. Ebből kiindulva a származási garancia vonatkozásában is egy nyilatkozat megtételét látjuk célszerűnek arra vonatkozóan, hogy az adott évben a termelő teljesíti az előírt PEM értékét, ezáltal nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelő tevékenységet végez.

Ha tárgyévét követően bebizonyosodik, hogy a termelő nem érte el a minimális tüzelőanyag megtakarítást, akkor a következő évre csak akkor kérheti a származási garancia kiadását, ha bizonyítani tudja, hogy az előírt minimális tüzelőanyag megtakarítás előre nem látható, rajta kívül álló okból nem teljesült.

Ellenőrző szervezetnek a MEH-et javasoljuk.

A referencia hatásfokok javasolt értékei

Javasoljuk a villamosenergia-termelés referencia hatásfokának, az országban azonos tüzelőanyaggal, kondenzációs erőművekben termelt villamos energia hatásfokok súlyozott átlagát, a hőtermelés esetében pedig az azonos tüzelőanyaggal, kazánokban előállított hőenergia termelés súlyozott átlagát figyelembe venni. Ezen adatok a statisztikai adatbázisokból (pl. az Energiaközpont Kht. által gondozott OSAP adatszolgáltatás) elérhetők, a referencia hatásfokok viszonylag könnyen meghatározhatók. A referenciaértékek alkalmazásának előnye lehet, hogy rugalmasan követi a változásokat: a külön-külön történő energiaellátás hatásfokának, nemzeti szinten bekövetkező változását illetve a kapcsolt energiatermelő egység hatásfokának változását.

A fenti referencia határfokokon kívül még ki kell dolgozni a villamosenergia-szállítási és elosztói veszteség-elmaradásából származó megtakarítás százalékos mértékét is, ugyanis a kis teljesítményű kapcsolt energiatermelő-rendszerek döntően közép-, esetleg kis feszültségen csatlakoznak a villamos hálózatra, szemben a nagy kondenzációs erőművekkel. A kis teljesítményű kapcsolt energiatermelés esetén elengedhetetlen az ebből származó PEM figyelembe vétele is.

Tisztelt Elnök úr!

Megköszönve a lehetőséget ezúton is felajánljuk, hogy társaságaink a jövőben is készséggel állnak rendelkezésre minden, a kapcsolt energiatermelést érintő kérdés tisztázására, ezzel is elősegítve és támogatva a jogalkotók munkáját.

Tisztelettel:

Szederkényi Sándor
elnök, MKET

Prof. Dr. Garbai László
főtitkár, MATÁSZSZ

Bercsi Gábor
szakmai alelnök, MKET

'Sigmund György
főmunkatárs, MATÁSZSZ

Co: GKM Hatvani György helyettes államtitkár